

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

Художньо-графічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан художньо-графічного
факультету

Дмитро ВЕЛИЧКО



ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО КУРСОВІ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ
МИСТЕЦТВА» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ
ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ**

Схвалено науково-методичною радою
художньо-графічного факультету
Університету Ушинського
(протокол № 1 від 30.08.2022)

Одеса - 2022

1. Загальні положення

Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

«Положення про курсові роботи з дисципліни «Історія та теорія мистецтва»» (далі – Положення) регламентує загальні вимоги. На його основі на художньо-графічному факультеті для кожної освітньої програми розробляють методичні рекомендації до виконання курсових робіт з урахуванням специфіки фахової підготовки студентів, у яких подають детальні вимоги щодо підготовки, змісту і структури, написання, оформлення та захисту робіт, критерії їх оцінювання. Обсяг часу для виконання курсової роботи визначено відповідною освітньою програмою підготовки та відповідним навчальним планом.

Курсова робота – один із видів індивідуальної роботи студентів, метою якої є напрацювання здобувачами вищої освіти навичок самостійної роботи з науковими джерелами, оволодіння методикою дослідження образотворчого декоративного мистецтва, архітектури та синтезу мистецтв, набуття компетенцій щодо аналізу теоретичних проблем галузі мистецтвознавства, узагальнення опрацьованого матеріалу, обґрунтовування висновків, вміння добирати на систематизувати наочний ілюстративний матеріал відповідно до теми, що вивчається.

Курсова робота має навчально-дослідницький характер та виконується під керівництвом наукового керівника. Науковий керівник роботи визначається кафедрою із числа науково-педагогічних працівників з відповідним досвідом роботи. Кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист. Курсова робота має виконуватись державною мовою з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом трьох років, після чого списуються та знищуються за встановленим в Університеті порядком.

2. Організація процесу написання та захисту курсової роботи з дисципліни «Історія та теорія мистецтва»

Студент самостійно (або з допомогою керівника) обирає тему курсової роботи з переліку тем, затверджених на засіданні кафедри. Студент може запропонувати до включення у вказаний вище перелік свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження.

Тема курсової роботи (а також її зміст) затверджується у керівника не менш ніж за два місяці до захисту. Подальше уточнення теми повинно бути проведене під час індивідуальної консультації з керівником, який допоможе сформулювати проблему курсової роботи, виявити її актуальність, визначити межі дослідження, конкретизувати зміст.

Основними критеріями вибору теми дослідження є: актуальність та елементи новизни обраної теми, ступінь вивчення теми попередниками, наявність доступної для студента і достатньої для розкриття теми джерельної бази, зв'язок теми з конкретними науковими планами та довгостроковими програмами кафедри, можливість упровадження результатів дослідження в освітній процес закладів освіти різних рівнів, підготовки на основі результатів курсової роботи наукових доповідей на конференціях, створення тез або статей за обраною темою, участь здобувачів у конкурсах наукових студентських робіт, особисті наукові та творчі інтереси студента тощо.

Після визначення наукового керівника роботи, студент повинен з'явитися до нього для погодження плану роботи, створення змісту та обговорення джерельної бази дослідження. Студент зобов'язаний з'являтися до наукового керівника впродовж усього періоду написання курсової роботи у строки, визначені науковим керівником, з поданням написаних структурних частин роботи.

Завершена робота повинна бути подана студентом науковому керівникові в електронному вигляді у визначений термін для подання на перевірку наявності збігів / подібності / схожості в тексті програмами, визначеними Університетом Ушинського. Після перевірки та отримання

відповідних допустимих результатів наявності збігів / подібності / схожості в тексті, керівник допускає роботу до захисту. Якщо результат перевірки перевищує допустимі норми запозичень, робота відправляється на виправлення та доопрацювання. Повторна перевірка відбувається у встановлений відділом перевірки (Бібліотека Університету Ушинського) формі.

Допущена до захисту робота у роздрукованому вигляді, оформлена належним чином, та роздрукований звіт подібності повинні бути подані студентом науковому керівникові для написання висновку не пізніше ніж за 3 дні до заліку.

У визначений день студент повинен з'явитися на залік для захисту роботи. Залік відбувається у присутності комісії по захисту курсової роботи з викладачів кафедри, визначених протоколом засідання кафедри. У разі незгоди з оцінкою, студент може подати заяву чи скаргу з питань порушення прав або необ'єктивної оцінки завідувачу кафедри образотворчого мистецтва, який їх розглядає та ухвалює відповідні рішення.

У разі невідповідності роботи визначеним вимогам, а саме:

- якщо у визначені терміни науковому керівникові подана робота, яка не відповідає визначеним у цьому Положенні вимогам щодо змісту чи форми курсової роботи, то науковий керівник повертає роботу на доопрацювання;

- якщо у курсовій роботі виявлено плагіат. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», особи, які навчаються в закладах вищої освіти, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, зокрема не допускати академічного плагіату. Плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих (оприлюднених) текстів інших авторів без відповідного покликання. При цьому, плагіатом є не лише текстові запозичення, зроблені без покликань, але й запозичення ідей (думок)

інших науковців без посилання на джерела, у яких такі оприлюднено. Якщо у курсовій роботі виявлено науковим керівником чи членом комісії по захисту плагіат, то залежно від того, на якому етапі був виявлений плагіат: таку роботу вважають недопущеною до захисту та відправляють на доопрацювання.

У разі неявки студента з поважних причин для захисту курсової роботи у день, визначений розкладом, такий студент після пред'явлення документа, який підтверджує поважність причин відсутності на захисті, може захистити курсову роботу в інший день, визначений кафедрою чи деканатом.

3. Вимоги щодо змісту, структури та обсягу курсової роботи з дисципліни «Історія та теорія мистецтва»

До структури курсової роботи входять такі частини:

ВСТУП, основна частина: розділи (нумерація арабськими цифрами – 1, 2...), підрозділи (нумерація – 1.1, 1.2, 1.3), ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ (таблиці, словник, біографічний довідник, ілюстративний додаток).

Титульний аркуш роботи містить найменування міністерства, закладу вищої освіти, факультету та кафедри, де виконана робота; назву роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; назву освітньої програми; шифр і найменування спеціальності; рівень вищої освіти; прізвище та ініціали наукового керівника, його посаду, науковий ступінь і вчене звання, місто і рік захисту роботи (**Додаток А**).

ЗМІСТ містить: вступ; заголовки розділів, підрозділів; висновки; список використаних джерел; додатки (якщо вони є); із зазначенням номера сторінки, на якій розпочинається ця структурна частина роботи (**Додаток Б**).

Перелік умовних позначень застосовується в разі використання маловідомих скорочень, специфічної термінології, позначень тощо. Він подається у вигляді окремого списку, який розміщується після ЗМІСТУ, перед ВСТУПОМ. У разі використання скорочень чи подібних позначень у

роботі менше як 3 рази, то заносити їх до переліку умовних позначень не потрібно. У цьому випадку достатньо після першого використання такого позначення у роботі вказати на його повне значення.

ВСТУП (як правило, від 2 до 5 сторінок) розкриває сутність наукової проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі обов'язково мають бути такі складові:

Актуальність теми. Необхідно обґрунтувати вибір теми курсової роботи, представивши її як нехай невелике, але самостійне дослідження. Підставою для роботи може бути недостатня розробленість теми, застарілість оцінок і необхідність формування нового погляду на проблему, наявність декількох суперечливих точок зору на її рішення, суспільна значущість теми тощо.

Мета роботи (виходячи з теми курсової).

Задачі роботи (слід формулювати у відповідності до змістової структури роботи, використовуючи слова, наприклад: показати, розглянути, пояснити, виявити, проаналізувати, дослідити, вивчити, тощо).

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження знаходиться в межах об'єкта і становить частину від цілого (тобто об'єкта). Об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове. В об'єкті виділяють ту його частину, яка й стане предметом дослідження. Саме на предмет спрямована увага автора, оскільки він має визначати назву роботи.

Методи дослідження. Зазначаються основні мистецтвознавчі методи та конкретне їх застосування відповідно до мети і завдань.

Основна частина роботи складається з розділів і підрозділів залежно від специфіки обраної теми. Зазвичай їх кількість визначається кількістю завдань, які сформульовані у Вступі. Розділи можуть бути розділені на підрозділи, що також знаходить своє відображення у змісті. Бажано, щоб всі

розділи були приблизно близькі за обсягом.

В кінці кожного розділу має бути висновок. Однак ця вимога не така сувора. Головне, щоб розділи були сполучені один з одним логікою, послідовністю викладання думок у тексті, без явних змістових розривів. Виклад матеріалу в розділах має бути логічним, ясным і грамотним. Не бажано вести виклад від першої особи однини: «я вважаю», «на мою думку» і т.п. Коректніше використовувати слова: «автор», «ми», але краще висловлюватися в безособовій формі: «характеризуючи даний період, можна зробити висновок, що...», «вивчення цієї проблеми дозволяє стверджувати, що...» і т.п.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень.

В основній частині студент повинен викласти: основні теоретичні положення, що визначають сутність обраної теми, предмету дослідження, ґрунтуючись на меті та завданнях роботи; проаналізувати положення, враховуючи наявність різноманітних підходів до зазначених проблем на основі аналізу спеціальної літератури; обґрунтувати та сформулювати особисту точку зору з розглянутих питань.

У **ВИСНОВКАХ** викладають узагальнені результати аналізу проблеми, відповідно до поставлених мети та завдань.

Курсова робота повинна завершуватися **СПИСКОМ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**, на які є покликання в тексті роботи, та які використані при її підготовці й написанні.

ДОДАТКИ наводяться в кінці роботи після списку використаних джерел. Їх позначають не цифрами, а літерами: Додаток А, Додаток Б, Додаток В. Додатки можуть включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи (глосарії, таблиці) та також ілюстративні таблиці, що наочно підтверджують викладений у роботі теоретичний матеріал.

4. Основні вимоги до оформлення курсової роботи

Обсяг курсової роботи – 20-25 друкованих сторінок.

Шрифт : Times New Roman, розмір 14,

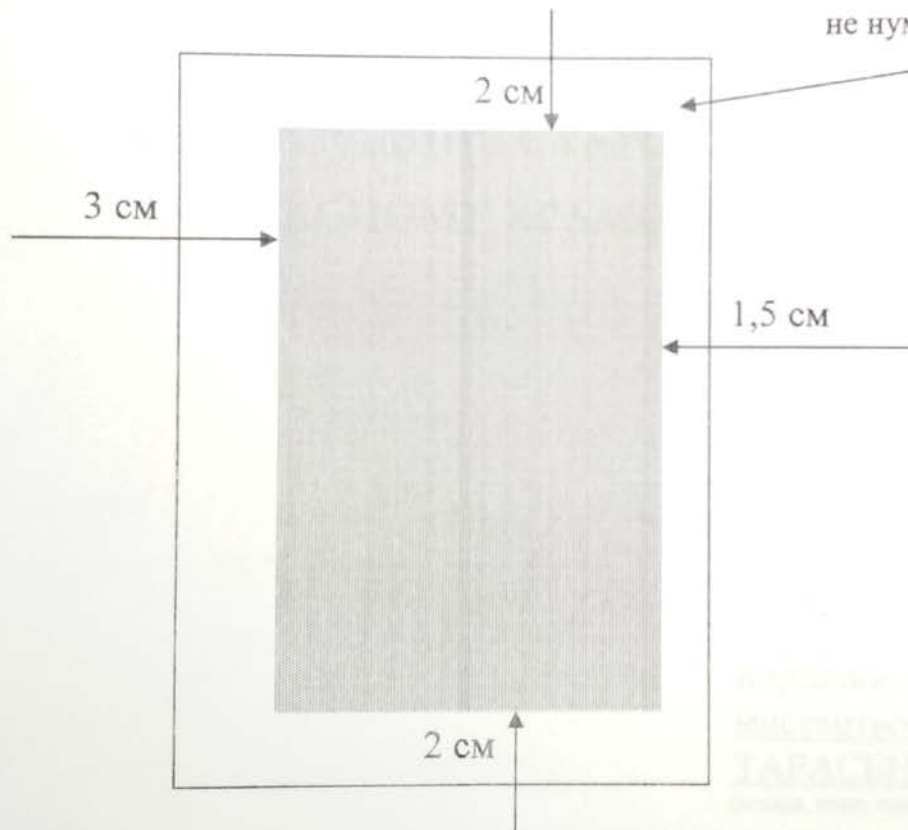
міжрядковий інтервал 1,5.

Друкувати з одного боку аркуша!!!

Кожен новий розділ розпочинати з нової сторінки, підрозділи – з відступом 1 рядок.

Номера сторінок у правому верхньому кутку. Нумерація починається з 2 сторінки (титульний лист враховується, але не нумерується).

Номера сторінок у правому верхньому кутку. Першу сторінку не нумеруємо



ПОГОДЖЕНО:

Декан художньо-графічного факультету

Завідувач кафедри образотворчого
Мистецтва

Голова науково-методичної ради
художньо-графічного факультету

Дмитро ВЕЛИЧКО

Анна НОСЕНКО

Анна НОСЕНКО

Зразок оформлення титульного аркуша

Форма № Н-6.01

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

художньо-графічний факультет
кафедра образотворчого мистецтва

КУРСОВА РОБОТА

з Історії та теорії мистецтва

на тему: **ТРАДИЦІЇ СТАРОДАВНЬОГО СТИНОПISY
У СУЧАСНОМУ ХРАМОВОМУ РОЗПISY ОДЕСИ**

Здобувача вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
3 року навчання
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 014 Середня освіта
(Образотворче мистецтво)

ІВАНОВА Семена Петровича
(прізвище та ініціали)

Керівник: професор, доктор
мистецтвознавства,

ТАРАСЕНКО Ольга Андріївна
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Одеса – 20____

Зразок оформлення змісту курсової роботи

Тема: «ТРАДИЦІЇ СТАРОДАВНЬОГО СТИНОПISY У СУЧАСНОМУ ХРАМОВОМУ РОЗПISY ОДЕСИ».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
<i>Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ТЕМИ</i>	
1.1. Своєрідність монументально-декоративного мистецтва.....	6
1.2. Мова візантійської ікони і стінопису.....	9
1.3. Функції ікони.....	12
<i>Розділ 2. СИМВОЛІКА АРХІТЕКТУРНОЇ КОНСТРУКЦІЇ ХРАМУ СВЯТОЇ ТАТІАНИ</i>	
2.1. Символічні моделі у екстер'єрі храму.....	16
2.2. Архетипічні мотиви в інтер'єрі церкви.....	19
<i>Розділ 3. МОНУМЕНТАЛЬНО-ДЕКОРАТИВНІ РОЗПИСИ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ ТАТІАНИ</i>	
3.1. Система розпису інтер'єру.....	24
3.2. Образи Христа	27
3.3. Образи Богоматері.....	30
ВИСНОВКИ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	37
ІЛЮСТРАТИВНИЙ ДОДАТОК А.....	39

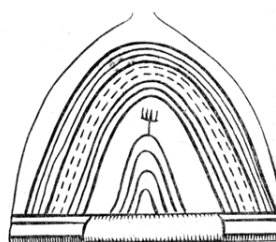
Зразок оформлення ілюстративних додатків



1.



2.



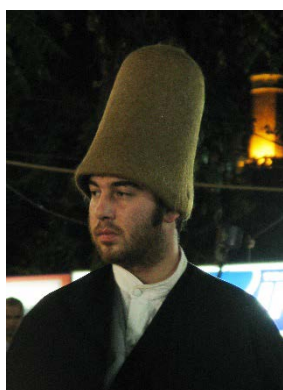
3.



4.



5.



6.



7.

1. Кучма. Конусоподібна хутряна шапка. Галичина. Друга половина XIX ст.
2. Світова гора. Фрагмент мініатюри у Книзі Козьми Індікоплова. 1-а пол. XVI ст.
3. Світова гора. Зображення на неолітичній кераміці. Середземномор'я
4. Омфал. Археологічний музей. Дельфи. Греція
5. Скіфський золотий шолом
6. Шапка дервіша
7. І.М. Крамської. Портрет Т.Г. Шевченка. 1871. Москва. ДТГ



1.



2.



3.

1. К.К. Костанді. Бузок. Етюд. 1902. Папір, пастель. НХМУ, Київ
2. К.К. Костанді. Етюд до картини «Бузок». Дерево, олія. НХМУ, Київ
3. К.К. Костанді. Бузок. 1902. Полотно, олія. ОНХМ, Одеса